

Examenul național de bacalaureat 2024

Proba E. a)

Limba și literatura română

13 mai 2024

Simulare

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Ca educatori, suntem cu siguranță repetenți când vine vorba despre puterea exemplului, deși ar trebui să nu le predăm copiilor noștri nimic din ce nu reușim să facem noi înșine. [...] Îmi propun aici câteva marginalii pe tema legăturii dintre ce întruchipăm, ca părinți, și ce le pretindem copiilor noștri. Pe de o parte - așa cum tot amintesc -, ei ne copiază comportamentul. Pe de altă parte, n-au de ce să dea crezare unor lupi moraliști. Nu poți, de pildă, încuraja practica lecturii dacă odraslele nu te văd niciodată cumpărând, citind și comentând o carte. Dacă nu le duci, de mână, în librării. Dacă nu cauți librăriile în orașele unde faci turism, dacă nu le arăți, acasă sau în lume, *obiectul* numit bibliotecă. Acest *dus de mână* constituie temelia convingătoare a oricărui demers educativ. Îți duci de mână copiii la muzee, dacă vrei ca ei să le prețuiască și să le caute, mai târziu, în chip autonom. Nu lași menajera să-i ducă la grădina zoologică, la Disneyland sau într-o monumentală piață italiană ornată cu fântâni de Bernini: *Do it yourself* - în mereu deschisa școală informală a experiențelor directe, alături de copiii tăi. Îi iei în călătorii, dacă dorești să le transmiți „morbil” mobilității instructive. Îi aduci cu tine la biserică, dar nu ca pe niște anexe inerte, ci ca pe niște mici catehumeni, care află treptat semnificația fiecărui act liturgic, pe măsura vârstei. Le arăți ce ai colecționat în copilărie, ajutându-i să-și constituie & gestioneze propriile colecții (de orice fel). Îi deprinzi cu politețea, dacă o practici. Îi ademenești spre universul muzicii dinăuntru lui. Le educi privirea în prezența operelor de artă (originale sau reproduse). Altfel spus, educația reușită pretinde un efort fizic și o investiție temporală corespunzătoare.[...]

E foarte important să te autocritici, dacă nu împlinești ceea ce „predici”. Să le spui copiilor că aveai pretenții mai mari de la tine însuși și că, data viitoare, vei căuta să le întrupezi ceva mai plauzibil. [...] Cât înțelegem că doar cei „șapte ani de acasă” conțin 364 de weekenduri utile educațional, din care folosim cel mult 50%? Cât din acest răstimp [...] e cu adevărat alocat, în joacă dinamică, acelor activități care trezesc și modelează inteligența copiilor noștri? [...]

Dacă copiii noștri nu vor reuși să posede și să fructifice averea bunei educații, nu „societatea” e vinovată, ci în primul rând noi, proiectanții chilangii și ezitanți ai întregii construcții. Minte, sufletul și trupul copilului nostru constituie un sistem complex, care va genera o evoluție pe măsura exactă a ce introducem *manu propria* în configurarea lui.

Teodor Baconschi, *Averea bunei educații*

* *marginalii* – comentarii

* *catehumeni* - persoană adultă pregătită pentru primirea botezului (în creștinismul primitiv).

* *manu propria* – (lat.) cu propria mână

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvențelor *de pildă* și *dus de mână*. **6 puncte**
2. Menționează două situații în care părinții își pot educa, prin propriul exemplu, copiii. **6 puncte**
3. Precizează atitudinea autorului cu privire la educația copiilor, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică ce înseamnă în concepția lui Teodor Baconschi „cei șapte ani de acasă”. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, ce rol au părinții în educația copiilor lor, așa cum reiese din ultimele două paragrafe ale textului. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă o bună educație a copiilor pornește sau nu din familie, prin exemplele date de părinți, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Averea bunei educații* de Teodor Baconschi, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

-formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**

-utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte.

6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul de mai jos, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Când am plecat, un ornic bătea din ceață rar,
Atât de rar că timpul trecu pe lângă oră,
I-am auzit întâia bătaie amândoi,
Pierzându-se-n noiembrie prelungă și sonoră.

Poate mai bate încă secunda de atunci,
Poate-a tăcut îndată și-așteaptă să mai vie
Îmbrățișarea veche, din nou precum a fost,
Și lacrimile tale, în gara cenușie.

Cu limbile oprite pe palidul cadran,
Ne-a urmărit plecarea, de sus, ca o fereastră
De casă părăsită, cu-o rază frântă-n geam.
Nu l-ai simțit că este părtaș la jalea noastră?

Te-ai împăcat sau suferi de vremea ce-a crescut?
La ce visezi când ziua în lampa ta se curmă
Și cade-n geam zăpada la ceasul cunoscut,
Tu, care-ai stat bătaia s-ascuți, pe cea din urmă?

Tudor Arghezi, *Despărțire*

Notă!

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare -1 punct; logica înlănțuirii ideilor - 1 punct; ortografia - 1 punct; punctuația - 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj dintr-un text narativ studiat, aparținând lui Camil Petrescu.*

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;
- evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj ale textului narativ studiat, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narrative, instanțe ale comunicării narrative, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/ reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere - 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.